

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
ul. Ofiar Oświęcimskich 5
50-069 Wrocław
tel. 797-76-10, fax 797-76-40
P-930117015

WK.60/202/K-9/12

Wrocław, 31 maja 2012 roku

Pan
Mieczysław Kasprzak
Wójt Gminy Chojnów

ul. Fabryczna 9
59-225 Chojnów

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 roku Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła od 13 lutego do 20 kwietnia 2012 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej gminy Chojnów. Zakres badanych zagadnień oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym 20 kwietnia 2012 roku i pozostawionym w 1 egzemplarzu w jednostce.

W okresie od 26 marca do 6 kwietnia 2012 r. przeprowadzona została również kontrola gospodarki finansowej w Gminnym Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie. Na podstawie ustaleń tej kontroli, zawartych w odrębnym protokole, Izba skierowała do Dyrektora Zakładu wystąpienie pokontrolne (przekazane Panu do wiadomości).

Kontrola w Urzędzie Gminy wykazała, obok obowiązków i zadań realizowanych prawidłowo, również przypadki postępowania niezgodnego z obowiązującym prawem i procedurami wewnętrznymi. Część z nich została usunięta w trakcie kontroli, co należy ocenić pozytywnie. Uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły w zakresie niżej wymienionych zagadnień.

W zakresie gospodarki kasowej, drukami ścisłego zarachowania oraz inwentaryzacji

Pojedyncze dowody kasowe, objęte kontrolą w ramach wybranych raportów kasowych, na podstawie których zaewidencjonowano wydatki, nie były sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do zapłaty przez osoby do tego upoważnione, co było niezgodne z postanowieniami § 22 ust. 1 „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów”, wprowadzonej zarządzeniem Wójta Nr 31/2004 z 4 lutego 2004 roku w sprawie instrukcji regulujących gospodarkę finansową gminy (ze zm.) oraz załącznika Nr 10 do tej Instrukcji (zarządzenie Wójta Nr 8 z 30 grudnia 2010 roku). Stwierdzono też przypadki braku wskazania daty wypłaty środków, wymaganej przepisem art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U z 2009 r. nr 152, poz. 1223 ze zm.).

Z treści postanowienia § 1 ust. 2 pkt 1 ppkt „c” w części III „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie” przyjętej zarządzeniem Wójta Nr 31/2004 z 4 lutego 2004 roku w sprawie instrukcji regulujących gospodarkę finansową (ze zm.) wynikało, że inwentaryzację gruntów Urząd Gminy powinien przeprowadzać na ostatni dzień każdego roku obrotowego, natomiast kontrola wykazała, że inwentaryzacja przeprowadzana była co 4 lata, z zachowaniem wymogu określonego w art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

W zakresie dochodów budżetowych

Kontrola terminowości przekazywania podatnikom z sołectwa Dobroszów nakazów płatniczych łącznego zobowiązania pieniężnego oraz decyzji wymiarowych w podatku rolnym i w podatku od nieruchomości na 2011 rok wykazała, że do 9 podatników nie mieszkających w tym sołectwie decyzje zostały wysłane pocztą w dniu 8 marca 2011 roku, co mogło skutkować niedotrzymaniem przez nich ustawowego terminu płatności I raty podatku, tj. do 15 marca 2011 roku (art. 6a ust. 6 ustawy z 15 listopada 1984r. o podatku rolnym – Dz.U. z 2006 roku nr 136, poz. 969 ze zm.) w przypadku wykorzystania przysługującego 14-dniowego terminu na dokonanie zapłaty, o którym mowa w art. 47 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 roku nr 8, poz. 60 ze zm.).

Pośród podatników będących osobami prawnymi, w 2009 roku obowiązującego terminu złożenia deklaracji na podatek rolny nie dotrzymało 29,03% ogółu podatników, w 2010 roku -19,35% a w 2011 roku – 25%, organ podatkowy w wielu przypadkach nie korzystał z możliwości wezwania ich do złożenia deklaracji lub wyjaśnienia przyczyn niezłożenia, określonej w art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej.

W latach 2009 – 2011 organ podatkowy wydał 108 decyzji o zwolnieniu z podatku rolnego na okres 5 lat gruntów nabytych w celu powiększenia gospodarstwa rolnego; kontrolą prawidłowości ich wydania objęto 15 decyzji. W 2 przypadkach organ podatkowy udzielił zwolnienia od pierwszego dnia miesiąca w którym podatnik złożył wniosek, zamiast od pierwszego dnia następnego miesiąca, jak stanowi art. 13d ust. 3 ustawy o podatku rolnym. Łączne skutki z tytułu wcześniejszego zastosowania zwolnień wyniosły 60,24 zł. W podstawie prawnej wszystkich decyzji objętych kontrolą powołano cały pkt 4 art. 12 ust. 1 ustawy zamiast tylko pkt 4 lit. „a” oraz przepisy od ust. 3 do ust. 8 tego artykułu, mimo że te, które są zawarte w ust. 5, 7 i 8 nie miały związku z przedmiotem decyzji.

Organ podatkowy posiadał informacje o osobach, które na terenie gminy zakończyły w 2009 i 2010 roku budowę lub rozpoczęły użytkowanie budynków mieszkalnych i gospodarczych przed zakończeniem budowy i je opodatkował odpowiednio od 1 stycznia 2010 roku i od 1 stycznia 2011 roku. Składane na tę okoliczność informacje podatkowe nie były jednak, w większości zbadanych przypadków, opatrzone pieczęcią wpływu zawierającą datę otrzymania i numerem ewidencyjnym z rejestru kancelaryjnego, mimo takiego obowiązku określonego w § 6 ust. 11 obowiązującej do 1 stycznia 2011 roku „Instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych”,

stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz.U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.).

Zagadnienia związane z windykacją należności podatkowych uregulowane zostały w Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w gminie Chojnów, wprowadzonej zarządzeniem Wójta Nr 73/2008 z 22 stycznia 2008 roku. Instrukcja nakładała obowiązek sporządzania upomnień na zaległości podatkowe po upływie 30 dni - wyjątkowo 60 dni - od obowiązującego terminu płatności (§ 30 ust. 3) oraz tytułów wykonawczych po upływie 30 dni od dnia doręczenia upomnienia (§ 30 ust. 4). Kontrolą objęto postępowania windykacyjne z roku 2011 dotyczące zaległości osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej z tytułu niezapłacenia II i III raty podatku od nieruchomości oraz zaległości osób fizycznych z miejscowości Goliszów, które nie zapłaciły w terminie I i II raty łącznego zobowiązania pieniężnego. Ustalono, że czynności windykacyjnych nie podjęto m. in. w stosunku do 3 podatników (osób prawnych) o numerach kont PN000077/P, PN000080/P i PN000042/P. Pierwszy z nich II ratę podatku zapłacił z opóźnieniem 93 dni, a trzecią - 181 dni. Następny podatnik II ratę zapłacił ze zwłoką 118 dni, a III – po upływie 335 dni. Kolejny zapłacił II ratę z opóźnieniem 44 dni. Pomimo długich terminów przewidzianych na czynności windykacyjne podejmowano je ze znacznym opóźnieniem w stosunku do podatników o numerach kont PN000075/P i PN000013/P (szczegóły przedstawiono w protokole kontroli na str. 31).

W kategorii osób fizycznych czynności windykacyjnych nie podjęto w stosunku do podatników o numerach kont: PN001240/F (II rata), PN001219/F (II rata), PN001173/F (II rata), PN001300/F (II rata), a z opóźnieniem wykonywano je wobec pozostałych podatników zalegających z płatnością posiadających numery kont: PN001410/F (II rata), PN001256/F (I i II rata), PN001218/F (II rata), PN001470/F (II rata), PN001193/F (I i II rata) oraz PN001324/F (I i II rata) – str. 32-33 protokołu kontroli.

Kontrola terminowości wpłat podatku od środków transportowych wykazała, że czynności windykacyjne podjęto z opóźnieniem w stosunku do podatników tego podatku zalegających z zapłatą należności za 2011 rok o numerach kont: PT000026/F i PT000053 (protokół kontroli, str. 29, poz. „h” oraz „i”).

W zakresie wydatków budżetowych

Dla Zastępcy Skarbnika przyznano od kwietnia 2011 roku dodatek funkcyjny, którego to dodatku dla tego stanowiska nie przewidziano w obowiązującym od 26 stycznia 2011 roku „Wykazie stanowisk pracowniczych, w tym pracowników zatrudnionych na kierowniczych stanowiskach urzędniczych i stanowiskach urzędniczych, kategorie zaszeregowania, stawka dodatku funkcyjnego, wymagania kwalifikacyjne, staż pracy”, stanowiącym załącznik Nr 1 do „Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Chojnowie”, wprowadzonego zarządzeniem Wójta Gminy Chojnów Nr 171/09 z 8 czerwca 2009 roku (ze zm.). W toku kontroli Wójt zarządzeniem Nr 0050.136.2012 z 1 marca 2012 roku nadał nowe brzmienie powołanemu „Wykazowi stanowisk pracowniczych (...)”,

przyjmując dla Zastępcy Skarbnika jako maksymalny 6 poziom dodatku funkcyjnego i wskazał jednocześnie, iż zarządzenie wchodzi w życie z mocą od 1 stycznia 2011 roku. Ponadto w trakcie kontroli Wójt zarządzeniem Nr 0050.138.2012 z 12 marca 2012 roku zmienił treść § 12 ust. 1 pkt 1.2. i pkt 1.9 „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych oraz treść załącznika Nr 10 pn. „Obieg i kontrola dokumentów związanych z realizacją dochodów i wydatków budżetowych”, doprowadzając do zgodności zapisów w zakresie sporządzania i kontroli list płac.

Objęte kontrolą listy płac za grudzień 2011 roku oraz za styczeń 2012 roku dla pracowników Urzędu Gminy (łącznie 12 list) były sprawdzone pod względem merytorycznym przez osobę nieuprawnioną. Uwagi dotyczące dokumentowania sprawdzania dowodów pod względem merytorycznym przez osobę nieuprawnioną dotyczyły również pięciu spośród sześciu zbadanych list wypłat diet dla radnych. Powyższe było niezgodne z wymogami zawartymi w poz. 3 i w poz. 14 załącznika Nr 10 „Obieg i kontrola dokumentów (...), o którym była mowa wyżej. Listy płac dla pracowników nie zawierały dekretacji; w toku kontroli rozpoczęto dołączanie do list wydruków komputerowych, zawierających wymagane dane dotyczące dekretacji, doprowadzając do zgodności z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 21 ust. 1a ustawy o rachunkowości oraz § 23 ust. 3 pkt 3.3. obowiązującej „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów”.

Niewłaściwą dekretację polegającą na braku określenia, do jakiej podziałki klasyfikacji budżetowej należało zaliczyć wydatek, stwierdzono również przy kontroli rozliczania kosztów podróży służbowych (2 przypadki). Odnośnie rozliczania kosztów podróży służbowych uwagi dotyczyły wszystkich zbadanych dowodów (16 poleceń), i tak: na żadnym z rachunków kosztów podróży zrealizowanych w kasie nie była zamieszczona wymagalna klauzula o ich wypłaceniu oraz nie była zawarta informacja o pozycji zapisu dokumentu w raporcie kasowym, a na 12 rachunkach pracownicy potwierdzając odbiór gotówki umieszczali na rachunku podpis nieczytelny zamiast podpisu czytelnego. Wymaganej klauzuli o wypłaceniu gotówki nie zamieszczono też na wszystkich objętych kontrolą listach wypłat diet radnych (6 list). Powyższe stanowiło o nieprzestrzeganiu przepisów § 9 ust. 3 i ust. 4 oraz § 10 ust. 6 „Instrukcji kasowej”, stanowiącej załącznik Nr 3 do zarządzenia Wójta Gminy Nr 31/2004 z 4 lutego 2004 roku (ze zm.). W trakcie kontroli Wójt Gminy zarządzeniem Nr 0050.132.2012 z 16 lutego 2012 roku zmienił brzmienie § 10 ust. 6 „Instrukcji kasowej”, rezygnując z oznaczania dowodów pozycją zapisu w raporcie kasowym, wymagając w to miejsce oznaczania dowodów numerem zapisu w raporcie. Ponadto, w 11 przypadkach nie zachowano należytej dbałości, dokumentując dokonywanie zatwierdzenia rachunku kosztów podróży do wypłaty z datą wcześniejszą od daty jego sprawdzenia lub nawet przed wykazaną datą złożenia rachunku przez pracownika.

Wójtowi Gminy uchwałą Nr III/19/2010 z 30 grudnia 2010 roku Rada Gminy przyznała limit kilometrów na jazdy lokalne, ale nie zawarto z nim wymaganej umowy. W trakcie kontroli, w dniu 1 marca 2012 roku, z Wójtem Gminy została zawarta stosowna umowa na okres kadencji, czym doprowadzono do zgodności z wymogami art. 34a ust. 1 ustawy z 6 września 2001 roku o transporcie drogowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 roku nr 125, poz. 874 ze zm.) oraz § 1 ust. 1 rozporządzenia

Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 roku w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. nr 27, poz. 271 ze zm.).

Oświadczenia o korzystaniu z własnego samochodu w miesiącu listopadzie 2011 roku do przejazdów służbowych zobowiązani pracownicy złożyli po terminie określonym w opisie dla poz. 15 „Ryczałty samochodowe (oświadczenie)” - „Obiegu i kontroli dokumentów związanych z realizacją dochodów i wydatków budżetowych”, stanowiącego załącznik nr 10 do powołanej „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych”.

Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Chojnów za lata 2010 i 2011 zostały sporządzone odpowiednio z datą 2 stycznia 2011 roku i 3 lutego 2012 roku, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 6, poz. 35 ze zm.). Tymczasem Wójt nie przedłożył Radzie Gminy sprawozdania za 2010 rok, a sprawozdanie za 2011 rok przedłożył półtora miesiąca po terminie ustawowym (do 7 dni od sporządzenia sprawozdania). Stanowiło to naruszenie wymogu zawartego w art. 30a ust. 5 ustawy z 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 roku nr 97, poz. 674 ze zm.).

Kontrolą objęto trzy postępowania w sprawie udzielania zamówień publicznych: zadanie inwestycyjne pn. „Remont Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji w Piotrowicach” realizowane w latach 2010-2011 (roboty budowlane o wartości 138.800,00 zł) oraz dwa zamówienia publiczne dotyczące usług o charakterze priorytetowym – transportu lądowego - dojazdu uczniów do szkół gminnych z lat 2009/2010 (kwota 282.436,73 zł) i z 2010/2011 (kwota 300.270,60 zł). Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: zawartości strony tytułowej kosztorysu inwestorskiego na roboty budowlane, prowadzenia dziennika budowy oraz terminu przyjęcia uzyskanego efektu inwestycyjnego. Strona tytułowa kosztorysu inwestorskiego na zadanie „Remont Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji w Piotrowicach” nie zawierała nazwy i adresu jednostki opracowującej kosztorys, mimo wymogu § 7 pkt 1 lit. c) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 18 maja 2004 roku w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz.U. nr 130, poz. 1389).

W „Dzienniku Budowy D2” Nr 464/10 wydanym dla obiektu „Remont Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji w Piotrowicach obejmującym wymianę okien – etap I” inwestor nie zamieścił na pierwszej stronie imienia i nazwiska lub nazwy wykonawcy, a wśród wpisów dotyczących przebiegu robót występowały braki nazw jednostki lub organu, który osoba dokonująca wpisu reprezentowała. Powyższe stanowiło o nieprzestrzeganiu niektórych wymogów przepisów § 6 ust. 2 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 26 czerwca 2002 roku w sprawie dziennika budowy,

montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz.U. nr 108, poz. 953 ze zm.).

Kontrola prawidłowości wydatkowania środków z dotacji otrzymanych na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na 20 czerwca 2010 roku (I tura) i 4 lipca 2010 roku (II tura), wykazała nieprzestrzeganie przepisów dotyczących sporządzania dowodów księgowych, stosowanej klasyfikacji budżetowej oraz gospodarki kasowej. I tak: wnioski na zaliczki z tytułu diet dla członków obwodowych komisji wyborczych nie zostały sprawdzone ani pod względem merytorycznym, ani pod względem formalnym i rachunkowym, a mimo tego zostały zatwierdzone do wypłaty, a następnie wypłacone przez kasjera (2 przypadki na łączną kwotę 13.860,00 zł). Podobnie, rozliczenia zaliczek pobranych na wypłatę diet dla członków obwodowych komisji wyborczych nie zostały sprawdzone (jedno pod względem merytorycznym, a drugie pod względem formalnym i rachunkowym). Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości dowody księgowe winny zawierać m.in. stwierdzenie jego sprawdzenia, a ponadto zgodnie z § 9 ust. 1 „Instrukcji kasowej” kasjer był zobowiązany sprawdzić, czy wniosek był sprawdzony i zatwierdzony do wypłaty przez upoważnione osoby i tylko taki dowód kasowy mógł być przyjęty do realizacji.

Koszty podróży członków obwodowych komisji wyborczych (79 rachunków kosztów podróży na kwotę łączną 1.754,19 zł) zostały błędnie zaklasyfikowane do § 4410 „Podróże służbowe krajowe” zamiast do § 3030 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”, tj. niezgodnie z objaśnieniami do § 3030 i § 4410 zawartymi w załączniku Nr 4 „Klasyfikacja paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami)” do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. nr 38, poz. 207 ze zm.).

Kontrolą dotacji udzielonych przez gminę Chojnów podmiotom spoza sektora finansów publicznych w latach 2010-2011 objęto dwie dotacje o najwyższych wartościach udzielone dla Gminnego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe w Chojnowie (w 2010 roku w wysokości 169.000 zł oraz w 2011 roku w wysokości 185.000zł). Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły ogłoszeń Wójta Gminy o otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, w których nie wskazano terminu dokonania wyboru ofert. Było to niezgodne z art. 13 ust. 2 pkt 6 ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 r. nr 234, poz. 1536 ze zm.).

W zakresie długu publicznego

W Gminie Chojnów, łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego 2011 stanowiła 54,34 % - nie przekroczyła 60% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku, co oznacza, że wymóg określony w art. 170 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. nr 259, poz. 2104 ze zm.) został zachowany. Sprawozdanie kwartalne Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za 2011 rok Urząd

Gminy sporządził z datą 22 lutego 2012 roku, podczas gdy w załączniku Nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. nr 43, poz. 247) pn. „Terminy sporządzania i przekazywania sprawozdań oraz odbiorców sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” - termin złożenia tego sprawozdania określony został do dnia 1 lutego po upływie okresu sprawozdawczego.

W zakresie finansowania zmian „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chojnów” z 22 kwietnia 1999 roku

W przedmiotowym zakresie kontrolą objęto 2 zmiany, które zostały wprowadzone uchwałami Rady Gminy: Nr XXIV/152/2008 z 25 sierpnia 2008 roku w sprawie uchwalenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chojnów” dla wybranych terenów pod lokalizację farm wiatrowych wraz z infrastrukturą i Nr LVII/310/2010 z 30 września 2010 roku w sprawie zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chojnów”. W celu przygotowania pierwszej zmiany zawarta została umowa Nr 9/07 z 5 listopada 2007 roku o wartości 3.001,20 zł z Pracownią projektową „Arkada” w Legnicy, a drugiej zmiany dokonano na podstawie umowy Nr 57/08 z 2 czerwca 2008 roku o wartości 15.860 zł, zawartej również z tą samą pracownią.

Udzielone zamówienia ze względu na wartość niższą od 14.000 euro nie podlegały przepisom ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, ale należało przestrzegać wymogów określonych w postanowieniu Wójta Nr 57/2007 z 16 października 2007 roku w sprawie Regulaminu udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Przy pierwszym zamówieniu stwierdzono, że przebieg postępowania nie był udokumentowany na formularzu sporządzonym według obowiązującego wzoru; postępowanie nie było zatwierdzone przez Wójta Gminy oraz zamówienie nie zostało wpisane do Rejestru zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, co było niezgodne z postanowieniami § 4 ust. 3, § 4 ust. 4, § 7 ust. 1 i 2 obowiązującego Regulaminu. W drugim zamówieniu brak było zatwierdzenia postępowania przez Wójta i nie wpisano tego zamówienia do Rejestru zamówień publicznych. Wykonawca dostarczał dokumentację na podstawie protokołów odbioru, w której brak daty odbioru uniemożliwiał ustalenie czy poszczególne części dokumentacji zostały wykonane w terminie.

W celu sfinansowania części wydatków związanych z wprowadzeniem zmian do przedmiotowego Studium gmina przyjęła 2 darowizny; jedną w kwocie 3.000 zł od firmy „EKO - PLAN” z Gdańska (umowa z 29 lutego 2008 r.), drugą w kwocie 5.800 zł od firmy „Domrel” ze Szczecina (umowa z 13 maja 2008 r.). Zawierając powyższe umowy darowizny naruszono w zakresie dotyczącym kosztów opracowania zmian studium przepis art. 13 ust. 1 ustawy z 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), w myśl którego „Koszty sporządzenia studium obciążają budżet gminy”. Umowy były również niezgodne z art. 888

ustawy z 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964 roku nr 16, poz. 93 ze zm.), który stanowi, że „przez umowę darowizny darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku”. Zatem umowa darowizny, będąc świadczeniem bezpłatnym nie mogła implikować żadnych zobowiązań po stronie obdarowanego, w tym do podjęcia prac planistycznych uwzględniających interes darczyńcy, nawet jeżeli byłby on zgodny z obowiązującym porządkiem prawnym.

W zakresie gospodarki nieruchomościami

Kontrola sprzedaży nieruchomości, w tym lokali mieszkalnych dla ich najemców wykazała, że w protokołach z przetargu na nieruchomości powtarzał się brak informacji o dacie ich sporządzenia - wymaganej przez § 10 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. nr 207, poz. 2108 ze zm.). Akta spraw związanych ze sprzedażą lokali mieszkalnych dla najemców nie zawierały potwierdzenia, iż najemca nie zalega z zapłatą czynszu ani innych opłat z tego tytułu. Warunek ten został wprowadzony przez § 15 uchwały Rady Gminy Nr XXXIX/204/2001 z 31 maja 2001 roku w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Chojnów.

Natomiast kontrola terminowości opłacania czynszu za najem i dzierżawę nieruchomości wykazała, iż najemca nieruchomości na podstawie umowy najmu nr 2/2009 z 23 marca 2009 roku regulował należności z opóźnieniem. W 2009 roku odnosiło się to do okresu czerwiec – grudzień, w 2010 roku – do wszystkich miesięcy, a w 2011 roku oprócz lutego, do wszystkich miesięcy. W 2009 roku Urząd Gminy w ogóle nie kierował do dłużnika wezwań do zapłaty, w 2010 roku nie występował z wezwaniem przy zwłoce za miesiące styczeń-marzec oraz lipiec i sierpień (opóźnienie odpowiednio: 90 dni, 36 dni, 26 dni, 40 dni i 75 dni); w 2011 roku nie podejmował działań przy zwłoce w styczniu -29 dni i maju - 38 dni. Odsetki za zwłokę, wynoszące za kontrolowany okres 106,74 zł zostały uregulowane dopiero w trakcie kontroli w dniu 27 marca 2012 roku.

W zakresie ewidencji środków trwałych i ich umorzenia

Ewidencja analityczna środków trwałych i pozostałych środków trwałych, w wielu przypadkach nie wskazywała osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe ani miejsc, w których użytkowane były pozostałe środki trwałe lub zawierała nieaktualne informacje na ten temat. Powyższe było niezgodne z wymogami określonymi w opisach do kont 011 „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe” zamieszczonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 128, poz. 861 ze zm.).

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości szczegółowo opisanych w protokole kontroli, celem niedopuszczenia do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, a w szczególności o:

1. Przestrzeganie obowiązku sprawdzania dowodów kasowych pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, zatwierdzania ich do wypłaty oraz zamieszczania na nich daty dokonania operacji, zgodnie z wymogami określonymi w § 22 ust. 1 „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów” z 4 lutego 2004 roku (ze zm.), załączniku Nr 10 do Instrukcji oraz w art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U z 2009 roku nr 152, poz. 1223 ze zm).
2. Przeprowadzanie inwentaryzacji gruntów corocznie według stanu na ostatni dzień roku, zgodnie z przyjętym wymogiem w § 1 ust. 2 pkt 1 ppkt „c” w części III „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie” z 4 lutego 2004 roku lub dokonanie zmiany ww. postanowienia i przyjęcie częstotliwości określonej w art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości (raz w ciągu 4 lat).
3. Doręczanie podatnikom decyzji wymiarowych w terminach nie powodujących przesunięcia zapłaty określonych kalendarzowo terminów płatności rat podatku, wynikających z art. 6 ust. 7 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2010 roku nr 95, poz. 613 ze zm.), art. 6a ust. 6 ustawy z 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 roku nr 136, poz. 969 ze zm.) i art. 6 ust. 3 ustawy z 30 października 2002 roku o podatku leśnym (Dz.U. nr 200, poz. 1682 ze zm.), po uwzględnieniu terminów z art. 47 § 1 i § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 roku nr 8, poz. 60 ze zm.).
4. Żądanie od podatników podatku rolnego będących osobami prawnymi, którzy nie złożyli w terminie deklaracji podatkowych, wyjaśnień w sprawie przyczyn niespełnienia tego obowiązku lub wzywanie ich do złożenia deklaracji, zgodnie z art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej.
5. Przestrzeganie przepisu art. 13d ust. 3 ustawy o podatku rolnym, w myśl którego zwolnienia i ulgi podatkowe udzielone na wniosek podatnika stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.
6. Opatrywanie informacji podatkowych otrzymywanych od osób, które zakończyły budowę lub rozpoczęły użytkowanie budynków mieszkalnych i gospodarczych przed zakończeniem budowy pieczęcią wpływu, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 „Instrukcji kancelaryjnej”, stanowiącej załącznik Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. nr 14, poz. 67).

7. Prowadzenie windykacji należności z tytułu zaległości podatkowych zgodnie z postanowieniami obowiązującej Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w gminie Chojnów, wprowadzonej zarządzeniem Wójta Nr 73/2008 z 22 stycznia 2008 roku oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. nr 137, poz. 1541 ze zm.).
8. Przestrzeganie postanowień załącznika Nr 10 do „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych” z 4 lutego 2004 roku (ze zm.) pn. „Obieg i kontrola dokumentów związanych z realizacją dochodów i wydatków budżetowych” w zakresie:
 - a) sprawdzania list płac dla pracowników i radnych pod względem merytorycznym przez osoby uprawnione (poz. 3 i poz. 14);
 - b) egzekwowania składania przez pracowników Urzędu Gminy oświadczeń o korzystaniu z własnego samochodu do celów służbowych w terminie określonym w opisie dla poz. 15 „Ryczałty samochodowe (oświadczenie)”.
9. W przypadku dokonywania wypłat gotówkowych, zawieranie na dowodach wypłaty lub dołączanie do nich informacji wymaganych przepisami § 9 ust. 3 i ust. 4 oraz § 10 ust. 6 „Instrukcji kasowej” z 4 lutego 2004 roku (ze zm.).
10. Przedkładanie Radzie Gminy sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie określonym w art. 30a ust. 5 ustawy z 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 roku nr 97, poz. 674 ze zm.).
11. Wyegzekwowanie od sporządzających kosztorysy inwestorskie przestrzegania przepisów § 7 pkt 1 lit. c) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz.U. nr 130, poz. 1389).
12. Doprowadzenie do sytuacji, aby przy wykonawstwie robót budowlanych w dziennikach budowy były zamieszczane wymagane informacje (np. dane wykonawcy oraz nazwy jednostki lub organu, które reprezentowały osoby dokonujące wpisu w dzienniku), zgodnie z wymogami § 6 ust. 2 i ust. 3 powołanego rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 26 czerwca 2002 roku w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz.U. nr 108, poz. 953 ze zm.).
13. Prawidłowe klasyfikowanie kosztów podróży członków obwodowych komisji wyborczych, zgodnie z objaśnieniami zawartymi w załączniku Nr 4 „Klasyfikacja paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami)” do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. nr 38, poz. 207 ze zm.).

14. Wskazywanie w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu terminu dokonania wyboru ofert, zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 6 ustawy z 24 kwietnia 2003 roku. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 roku nr 234, poz. 1536 ze zm.).
15. Sporządzanie przez jednostkę budżetową - Urząd Gminy w Chojnowie sprawozdań jednostkowych Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji w terminach określonych w załączniku Nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych pn. „Terminy sporządzania i przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” (Dz.U. nr 43, poz. 247).
16. Przestrzeganie w odniesieniu do zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 roku nr 113, poz. 759 ze zm.) postanowień zarządzenia Wójta Gminy Nr 0152/13/2011 z 17 stycznia 2011 roku (ze zm.) w sprawie nadania Regulaminu udzielania zamówień publicznych, dotyczących sporządzania, według obowiązującego wzoru, protokołu z wyboru wykonawcy dla zamówień o wartości powyżej 25.000 zł i nieprzekraczających równowartości 14.000 euro (rozdział IV, ust. 4.2) oraz prowadzenia odrębnych rejestrów dla udzielonych zamówień, których wartość nie przekracza 25.000 zł i zamówień o wartości większej, ale nieprzekraczającej 14.000 euro, według wzorów określonych w załączniku Nr 1 i Nr 2 do Regulaminu.
17. Opatrywanie otrzymywanej korespondencji, w tym protokołów odbioru dokumentacji zleconej do opracowania w ramach przygotowań do sporządzenia lub zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, pieczęcią wpływu w celu udokumentowania terminu realizacji umowy.
18. Przestrzeganie, przy przystępowaniu do sporządzenia lub zmian już istniejącego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, art. 13 ust. 1 ustawy z 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. nr 80, poz. 717 ze zm.), w myśl którego koszty sporządzenia studium obciążają budżet gminy.
19. Przy zawieraniu umowy darowizny, przestrzeganie przepisów art. 888 ustawy z 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz.U. nr 16, poz. 93 ze zm.) stanowiących, iż darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku.
20. Przestrzeganie przepisu § 10 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. nr 207, poz. 2108 ze zm.), stanowiącego iż protokół powinien zawierać informacje o dacie jego sporządzenia.
21. Zamieszczanie w dokumentacji związanej ze sprzedażą lokali mieszkalnych dla najemców potwierdzenia, iż nie zalegają oni z zapłatą czynszu ani innych opłat z tego tytułu, zgodnie z postanowieniem § 15 uchwały Rady Gminy Nr XXXIX/204/2001 z 31 maja 2001 roku w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Chojnow.

22. Egzekwowanie od najemców i dzierżawców nieruchomości obowiązku terminowego regulowania opłat czynszowych i pobieranie odsetek za zwłokę w zapłacie na podstawie art. 481 §1 ustawy z 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz.U. nr 16, poz. 93 ze zm.).
23. Uporządkowanie ewidencji środków trwałych i pozostałych środków trwałych oraz ich umorzenia, poprzez: wskazywanie w ewidencji analitycznej aktualnych informacji o osobach lub komórkach organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe lub u których znajdują się pozostałe środki trwałe, zgodnie z wymogami określonymi w opisie do kont 011 „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe”, zamieszczonym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 128, poz. 861 ze zm.);

Przedstawiając powyższe, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Andrzej Pyrz
Przewodniczący Rady Gminy

a/a

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
we Wrocławiu

Lucyna Hanus